

HEVOSENLANTA

- ympäristöongelma vai hukattu mahdollisuus

Hippoliuksen Hevosklusterihankkeen seminaari

4.11.2009 Forssa

Maarit Hollmén/TEHO-hanke

www.ymparisto.fi/teho

TEHO-hanke

Tehoa maatalouden vesiensuojeluun

Toimintakausi: 2008 - 2010

Rahoitus: MMM ja YM

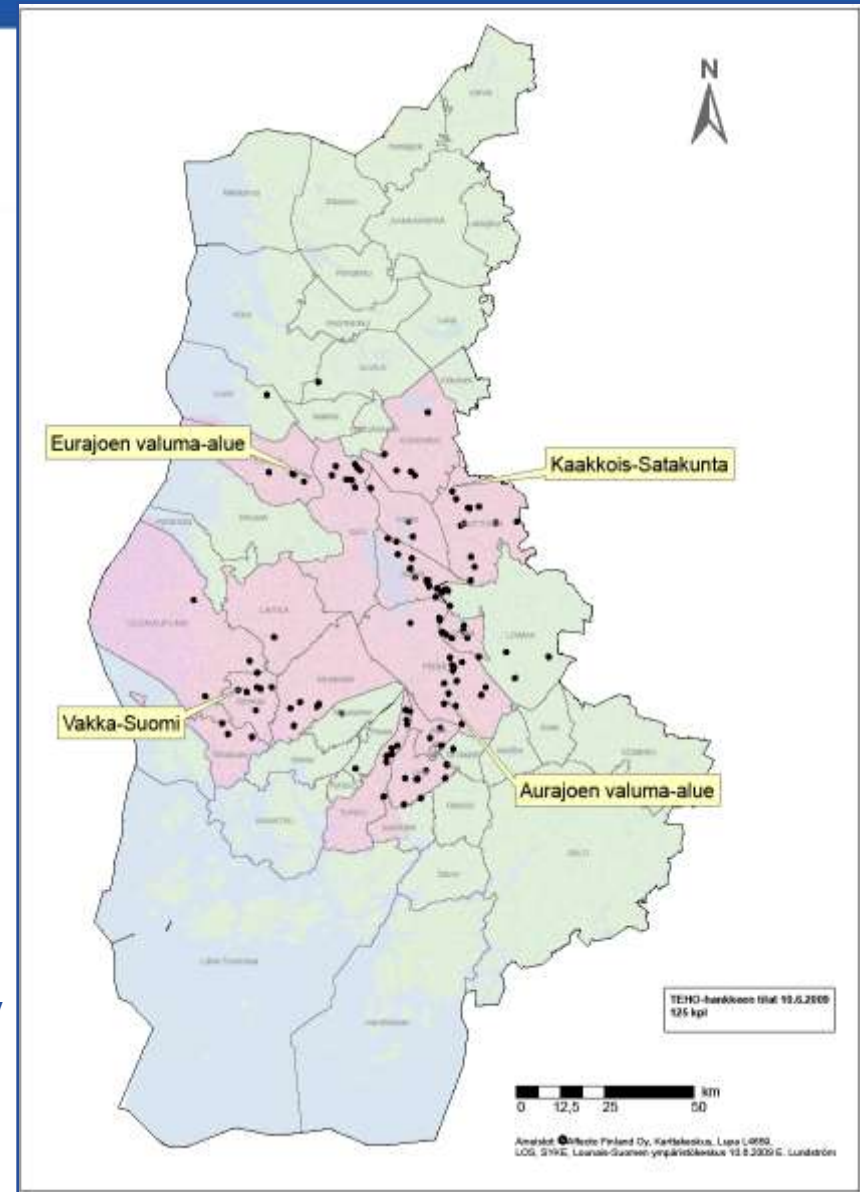
Toteutus:

MTK-Varsinais-Suomi, MTK-Satakunta ja
Lounais-Suomen ympäristökeskus

Tavoitteena on erityisesti

- 1) nykyisen ympäristötukijärjestelmän toimenpiteiden tehostettu hyödyntäminen
- 2) uusien vesiensuojelukeinojen kokeilu ja käyttömahdollisuuksien arviointi
- 3) ympäristönsuojelutoimenpiteitä koskevat kehittämissuhteet
- 4) bioenergian tuotanto ja energiakasvien viljely vesiensuojelukeinona

Hankkeessa tuotantosuunniltaan, -tavoiltaan ja -tekniikoiltaan erilaisia tiloja 125 kpl

Hevoselannan lannoitekäytön edistäminen

- lannoitekäyttö lannan ensisijainen käyttömuoto
- keinolannoitekustannusten vähentäminen tiloilla
- ravinteiden hyödyntäminen
  - => taloudellinen hyöty, ympäristöhyöty
- lannan hyödyntäminen maatiloilla
  - oltava sujuvaa
  - ei aiheuta suuria levitys- ja logistiikkakustannuksia
  - vastaa viljelykasvien ravinnetarpeisiin
- hevoselanta »« muu lanta

Lannoitekäyttöön vaikuttavia tekijöitä

Kuivikkeet

- puru/kutteri, turve, olki, hamppu, pellava, seokset
- laatu, **määrä, työtekniikka**

Hukkakaura, muut rikkakasvien siemenet

Kuljetus- ja levityskalusto

Ravinteet / maanparannus

- N ja P vähän, K paljon
- ravinteiden hukkaantuminen – P ja K säilyvät paremmin
- lanta-analyysi – viljavuustutkimus – viljeltävä kasvi

Lannan varastointi

- nitraattiasetus koskee kaikkia eläinsuojia
- lantalavaatimus – poikkeukset
- varastointiaika **15.10. -15.4.**

Käyttö omille pelloille

- talleilla vähän (tarhoina/nurmella) tai ei ollenkaan peltoa
- nitraattiasetus/ maatalouden ympäristötukiehdot

Luovutus viljelijöille, puutarhayrittäjille varastoon tai välittömään hyötykäyttöön => sopimus

- nitraattiasetus/ maatalouden ympäristötukiehdot
- kone- ja työkustannus, ravinteet => hyöty?

Luovutus lannoitelain mukaan rekisteröityneelle toiminnanharjoittajalle, jolla ymp.suojelulain lupa => oltava sopimus

- tuotteistaminen!

Luovutus esim. kotipuutarhoihin

Patterointi

- välivarastointia tai ”passiivista kompostointia” nitraattiasetuksen mukaisesti
- ei korvaa lantala
- YM:n ohje 5.7.2007: ylivuotinen patterointi sallitaan hevosen puupohjaiselle kuivikelannalle
- ilmoitus kunnan ympäristöviranomaiselle

Kompostointi

- orgaaninen aine hajoaa hapellisissa olosuhteissa tuottaen vettä, hiilidioksidia ja **lämpöä** => osa ravinteista karkaa, maanparannusvaikutus paranee
- pienentää lantatilavuutta, parantaa lannan hygieenistä laatua
- tuhoaa rikkakasvien siemeniä, loisia, kärpäsen munia
- muualle kuin pellolle aumaaminen edellyttää tiivispohjaisen kompostointialustan
- **rumpukompostorit**: tallikäyttöön, yhteiskäyttö
- **kompostointikentät**: yrittäjät, jäteyhtiöt, vesihuolto-yhtiöt
- **tuubikompostointi**: urakointiyrittäjät
- = lannan teknistä käsittelyä => luovutus/myynti => lannoitevalmistelaki ja -asetus

09/20/2006 10:10

09/20/2006 10:15

YHTEISTYÖTÄ TARVITAAN

- **lannanluovutus sopimukset:** talli + viljelijä/muu yrittäjä
- laajemmat yhteistyösopimukset:
rehu-/kuiviketoimitus/muu palvelu + lantahuolto
- yhteistyötahojen löytäminen:
  - hevosyrittäjät/-tallit ja heidän järjestönsä »« viljelijät ja heidän järjestönsä/organisaationsa (MTK-yhdistys, ProAgria, kunnan maaseututoimi)
  - vaatii vaivannäköä – apuvoimia (esim. hankkeet)
- lantapankki
- lannan tuotteistaminen
- kompostointi- ym. urakointiyrittäjyyden kannustaminen

Kiitos ja hyvää syksyä kaikille !

